

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет культури і мистецтв
Кафедра хореографічного мистецтва**

**ВИКОРИСТАННЯ ВЕСІЛЬНИХ ОБРЯДІВ УКРАЇНСЬКОГО,
ГРУЗИНСЬКОГО ТА ІНДІЙСЬКОГО НАРОДІВ У
ХОРЕОГРАФІЧНОМУ МИСТЕЦТВІ**

Кваліфікаційна робота (проект)
Пяснювальна записка

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

Виконала: студентка 2 курсу
16-231М групи

Спеціальність 024 Хореографія
Освітньо-професійної
програми Хореографія

Дюкар Анжеліка Миколаївна

Керівник: к.п.н. ст.вкл.
Терешенко Н.В.

Рецензент: голова циклової
комісії народна хореографія КЗ
«Херсонський фаховий коледж
культури і мистецтв»
Херсонської обласної ради
Кізяков В.М.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 Теоретико-аналітична основа хореографічної композиції	6
1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції.....	6
1.2. Ідейно-тематична основа.....	9
РОЗДІЛ 2 Літературно-графічний аналіз хореографічної композиції	14
2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору.....	14
2.2. Графічні таблиці твору.....	16
2.3. Сценографія.....	25
Висновки	27
Список використаних джерел	29
Додатки	31
Додаток А. Опис танцювальних рухів.....	31
Додаток Б. Зображення на задньому фоні «Українська народна хата» (до першої хореографічної композиції).....	34
Додаток В. Зображення на задньому фоні «Грузинські гори» (до другої хореографічної композиції).....	35
Додаток Г. Український народний одяг.....	36
Додаток Д. Грузинське весільне вбрання.....	37
Додаток Є. Індійське весільне вбрання.....	38

ВСТУП

Народні традиції — це приклад гармонії життя за законами добра і краси. Протягом століть вони сприяли вихованню таких людських якостей, як толерантність, доброзичливість, повага до старших. Вони є тією доброю основою, на якій зростає національна свідомість, гідність і самоповага, а разом з тим і розуміння та повага до інших народів.

Обряди — це символічні дієства, приурочені до відзначення найбільш важливих подій у житті людських гуртів, родин, окремих осіб.

Важливим елементом культурної традиції є громадсько-побутові календарні свята та обряди, в яких відображаються колективні уявлення ряду історичних генерацій народу про зв'язок людини і природи, принципи організації господарської діяльності, матеріального і духовного буття людей. Дослідження календарної святково-обрядової культури здійснювалося за кількома напрямками: історичним (О.Курочкін, Л.Малоока, Л.Медушевська та ін.), етнографічним (В.Борисенко, М.Гримич, Н.Жмуд, О.Івановська та ін), світоглядно-культурологічним мистецтвознавчий (В.Біляцька, В.Куєвда, В.Скуратівський, В.Сапіга й ін.). Причому особлива увага приділялася циклічному характерові свят і обрядів, заглиблених у міфопоетичне світосприйняття народів [15].

Народна обрядовість сприяє усвідомленню й закріпленню високих духовних цінностей кожним наступним поколінням. Тому залишається актуальним подальше вивчення традицій у календарно-обрядовій культурі народів світу. Обряди можуть відрізнитися в залежності від країн, де народилися та проживають молодята, але все ж таки мають

низку спільних рис. Утворенню сім'ї люди завжди надавали великого значення. Відповідно до цього формувалася весільна обрядовість — справжня народна драма, що включала ігрові дії, танці, співи, музику. У характері весілля відбилися народна мораль, звичаєве право, етичні норми та світоглядні уявлення, що формувалися протягом століть.

Хід подій традиційного народного весілля в основних рисах зберігся й дотепер — більшою мірою в сільській місцевості та у значно трансформованому вигляді в умовах міста.

В умовах нової етносоціальної ситуації поживляється інтерес людей до традиційної весільної обрядовості і, як наслідок, збільшується кількість бажаючих справляти весілля з традиційними обрядами. Зростає і кількість вінчань, як один із проявів відродження духовності. Поєднання цих двох традиційних основ убачається перспективним. Для дослідження весільного обряду ми обрали такі країни як Україна, Грузія та Індія, тому що в них найпоказовіше відображається ментальність народу.

Саме тому, темою нашого дослідження є «Використання весільних обрядів українського, грузинського, індійського народів у хореографічному мистецтві».

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Кваліфікаційна робота виконувалася відповідно до плану наукової діяльності, як складова частина сучасного етапу комплексного дослідження кафедри хореографічного мистецтва «Формування професійно-творчих здібностей майбутніх хореографів в умовах освітнього процесу ЗВО».

Мета — визначення унікальності весільних обрядів різних країн, а саме українського грузинського та індійського в хореографічному впровадженні фольклорних звичаїв народу.

Завдання дослідження :

- зробити історико-мистецьке обґрунтування хореографічної постановки;
- визначити ідейно-тематичну основу хореографічної композиції побудованої на весільних обрядах України, Грузії та Індії;
- розробити композиційно-архітектонічну побудову твору;
- розробити графічні таблиці композиції;
- описати сценографію та костюми твору.

Об’єкт дослідження — весільні обряди українського, грузинського та індійського народів.

Предмет дослідження — особливості весільних традицій українського, грузинського та індійського народів в хореографічному втіленні.

Методи дослідження — метод аналізу, метод спостереження, метод аналогії, метод опису, метод синтезу.

Наукова новизна одержаних результатів – наукова новизна полягає у порівнянні та характеристиці весільного обряду різних країн, а саме України, Грузії та Індії.

Практичне значення одержаних результатів — хореографічна композиція може використовуватись у репертуарі аматорських та професійних хореографічних колективів.

Апробація результатів творчої частини кваліфікаційної роботи. Результати дослідження було опрелюднено на засіданні кафедри хореографічного мистецтва, VII Всеукраїнській студентської наукової конференції «Мистецька освіта у контексті євроінтеграційних процесів» 20.03.2020 м.Умань; на XI Всеукраїнській (з міжнародною участю) науково-практичній конференції «Актуальні проблеми мистецької освіти в системі вищої школи» 30.10.2020 м. Херсон ХДУ.

Публікації. Результати роботи було викладено у статті «Танцювальна терапія як метод психокорекції особистості» (матеріали студентської наукової конференції конференції «Мистецька освіта у

контексті євроінтеграційних процесів» м. Умань), у статті «Формування танцю в структурі народних традицій та обрядів» (альманах ХДУ «Магістерські студії» 2020.)

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції

У сучасних умовах розвитку культури кожного народу одним із завдань у збереженні національної ідентичності є осмислення унікальності та неповторності культурних досягнень етносів, пошуки своїх етнічних і національних витоків і коріння, а також інтерес до традицій і звичаїв та культури свого народу [1].

Народ протягом століть створював самобутню культуру, яка відображає його багатогранне життя. Одним з головних скарбів є танцювальне мистецтво. Танцювальна культура створювалась на основі фольклору, яка зберіглась і дійшли до наших днів. Народна традиційна культура — це багатство, яке вимагає збереження і захисту, відновлення зв'язків сучасної людини з історичним і духовною спадщиною свого народу, минулого із сьогоденням. В наші дні обрядовість є органічним продовженням загального багатовікового процесу, черговою сходинкою його розвитку, засобом виховання та носієм кращих ідеалів людини [12].

Будь-яка подія в житті народу — народження дитина або збір урожаю була неодмінно пов'язана з певною символікою та обрядами. Багаті народні звичаї наших предків збереглися і до наших днів. Сьогодні ми можемо спостерігати певне відродження давніх традицій. Деякі з народних традицій настільки старі, що сьогодні досить важко дати їм пояснення. Але незмінним лишається весільний обряд. У характері весільного обряду відбилися народна мораль, етнічні норми та світоглядні уявлення, що формувалися протягом століть. Весілля – найвищий кульмінаційний момент весільної обрядовості. В народі вважалося, що лише послідовне дотримання усіх елементів обряду принесе бажаний результат, тобто в результаті його здійснення можна сподіватися і на щасливе та заможне життя. В розділі сімейно-побутової обрядовості найбільш значимим і розлогим постає весільний обряд, оскільки він пов'язаний з утворенням сім'ї та переходом молодого покоління в інший статус. Утворенню сім'ї завжди надавали великого значення. Сім'я відіграє велику роль у житті як окремої особистості, так і суспільства в цілому. Будучи важливим елементом соціальної ситуації розвитку кожної людини. Відповідно до цього формувалася весільна обрядовість – справжня народна драма, що включала в себе ігри, танці, співи, музику [14].

Залежно від релігійних сповідань і віри, багато весільних традицій є звичайною частиною обряду та святкування. Кожна з них мають своє походження та історичну цінність. Слід виділити такі весільні обряди, які збереглися і на сьогодні, але без письмового на те підтвердження. Нелегко простежити їх етимологію, адже невідомо, звідки вони започаткувалися [10].

У різних країнах світу існували і існують свої весільні звичаї, обряди і традиції. Українське весілля завжди вирізнялося своєю урочистістю та святковістю в нашій культурі. Весілля було надзвичайно насиченим, колоритним, багатим на вікові звичаї. Традицій

та обрядів було на стільки багато, що воно могло тривати цілий тиждень. Всі весільні обряди починалися із сватання. Наречений обирав сватів серед найближчих друзів, які вирушали до хати нареченої, щоб укласти попередню угоду про шлюб. Традиція сватання свідчила, що чим швидше свати подолають дорогу від воріт дівчини до будинку, то тим швидше батьки дадуть згоду на шлюб. У будинку, перехрестившись на ікони, починалась розмова, яку вели стоячи, щоб дівчина швидко вийшла заміж та не засиджувалась у дівках. У разі згоди дівчини, на друге сватання їздили батьки молодого. Починали обговорювати весілля, витрати, придане нареченої, її обов'язки в новій родині та інше. Прийшовши до згоди по усім питанням, призначали оглядини молодої і день для відвідин будинку жениха, огляду його господарства. Закінчувалась зустріч веселими піснями та гарними гуляннями. За сватанням слідували заручини – обрядове закріплення згоди на шлюб. Водночас це перший передвесільний обряд, що набував законної чинності. На заручини до молодої приходили разом із молодим батьки та родичі. Всі сідали до столу, молодих виводили на посад. Старший староста накривав рушником хліб, клав на нього руку дівчини, зверху — руку хлопця і перев'язував їх рушником. Після цього ритуалу молода перев'язувала старостів рушниками, а всіх присутніх обдаровувала хустками, полотном або сорочками. Траплялося, що цей ритуал проводила мати дівчини [3].

Потім починалося урочисте благословення молодих їх батьками. Батьки сідали на лаву, застелену кожухом, а староста підводив до них молодих за хустку: один кінець він тримав сам, а два інших — молоді. Батьки хлібом-сіллю тричі благословляли наречених, а молоді, стоячи на рушнику, тричі вклонялися батькам, приймаючи благословення. По закінченні родичі обмінювалися подарунками, обдаровували наречених; як правило, не обходилися рушниками та хустками, а дарували худобу чи клопоть землі.

На ознаку того, що дівчина й хлопець засватані, вони обмінювалися перстнями та отримували певні атрибути: наречений — барвінкову квітку, наречена — червону стрічку чи квітку. Після усіх церемоній молодята вважалися зарученими і відтоді вони не мали права відмовлятися від шлюбу [4].

В призначений день відбувалось саме весілля, яке мало безліч важливих елементів. Одним з них є весільний танок молодят.

Кожній країні властиві свої особливості. Грузинський весільний танець — це незвичайний, красивий танець, наскрізь просочений кавказькими горами їх пишнотою, граціозністю, величчю і красою.

При виконанні елегантного грузинського танцю, дівчина - трепетна гірська лань, а чоловік величний, мужній орел. Танець починається з сольного номера нареченої. Біла наречена виходить на центр залу і починає своє величне хід. Видовище справді прекрасне, горда постава, граційні рухи нареченої викликають захоплення і повагу гостей. Далі настає черга нареченого, він впевненими ритмічними рухами в'ється навколо нареченої. Він гранично ввічливий і бережливо кружляє над своєю половинкою, не торкаючись ні руки, ні одягу. Він простий спостерігач, глядач прекрасного ведення. Наречена - сама скромність, посмішка, жести, рухи її чарівно прекрасні. Закінчити танець можна виступом соло нареченого. Це буде справжнє чоловіче виконання, наповнене силою, пристрастю, вогнем і любов'ю. Грузинським весільним танцем ви, безумовно, здивуєте і уб'єте на повал всіх своїх гостей [5].

Обрядова частина переходить у саме святкування, у якому беруть участь уся запрошені гості. Святкування весілля супроводжується танцями, піснями, і триває всю ніч. Ввечері, молодята йдуть до своєї кімнати, де чоловікові дають склянку молока, а потім викрадають дружину до гостей. Під ранок, гості нареченого йдуть по домівках, а

наречена може повернутися до чоловіка. Вранці, молодята їдуть у весільну подорож [2].

1.2. Ідейно-тематична основа

Тема. Весільний обряд українського, грузинського та індійського народів.

Ідея. Розкрити та донести унікальність весільного обряду різних країн світу. Закликати глядача до збереження національних традицій та обрядів культурної спадщини народів.

Надзавдання. Представити необмеженість виразних засобів та змістовності лексичних мотивів національної хореографії різних країн у донесенні ментального коду народу.

Наскрізна дія. Бажання молодят прожити довге та щасливе життя у подружжі.

Конфлікт. Контрасність ліричного жіночого образу та мужнього чоловічого.

Танцювальна форма. Хореографічна композиція

Танцювальний жанр. Лірично-романтичний.

Лібрето.

В усі часи весілля було одним із найвеселіших і найважливіших свят в людському житті. Про цей день першого кроку у спільну з коханою людиною життєву дорогу, в життя поцілунків, незліченних привітань і побажань дівчата мріють змалку, а хлопці з моменту, коли закохаються. Для кожної країни притаманні певні весільні звичаї, деякі з них мають спільні риси.

Українське весілля складається з різних обрядів. Їх існує дуже багато, і всі вони по-своєму цікаві й оригінальні, а більшість з них є дуже актуальними навіть у наш час. Заручини є першим обрядом перед весіллям. Батьки нареченого разом з ним приходять до дому молодої.

Обидві родини сідають до столу, старший староста перев'язує руки молодят святковим рушником. За традицією після цього молода має подарувати всім присутнім по хустці. Вже після обряду обидві сім'ї відзначають заручини святковим анцем.

Наступним етапом після сватання є весілля. Грузинське весілля являє собою ніжне та романтичне дійство, кульмінацією якого є весільний танець. Його виконують тільки двоє – чоловік та дружина. Під час танцю молодята показують неймовірно гарні та ніжні стосунки між чоловіком та жінкою. Чоловік протягом танцю тримається на певній відстані від нареченої, виказує їй повагу і своє визначення. Не відводячи свого погляду від неї, показуючи, що наречена є єдиною жінкою у світі. Жінка в свою чергу дивиться до низу, злегка опустивши свій погляд ковзаючи по пілозі немов лебідь по водній гладі.

Після зворушливого танцю молодят настає час святкування у якому приймають участь усі гості. Так як на індійських весіллях зазвичай багато гостей то і танці масові. Неповторна чарівність танцювального стилю полягає в тонкому злитті класичного танцю з сюжетами індійського епосу. Енергійні стрибки і повороти, трепетність рухів, смілива і повна почуттів гра очей – все це створює атмосферу глибокого ліризму. Група дівчат танцює напроти групи хлопців. Цей танець поєднує жіночий та чоловічий початок.

Якими б різними і відночас однаковими не були традиції весілля різних народів, означають вони одне – це народження нової сім'ї, нового покоління.

Аналіз музичного супроводу

Народна музика – це художня творчість багатьох поколінь, який ґрунтується на історичних традиціях розвитку творчості різних груп та шарів населення. Народна музика створюється і передається в усній формі від виконавця виконавцеві, від покоління до покоління,

утворюючи традиційний фольклор. Головною ознакою народної музики є її традиційність.

Про практику народної пісні, що існувала в найдавніші часи на теренах України, можна судити зі старовинних обрядових пісень. Багато з них є відбитком цільного світогляду часів первісної людини, що розкриває ставлення народу до природи та її явищ [19].

Перша музична композиція

Лад — мінор.

Форма — двочатинна.

Розмір — 4/4

Темп — помірний.

Загальна кількість тактів — 94.

Хронометраж — 1:40.

Грузинський народ здавна виявляв себе в пісенній творчості. Існують історичні документи VIII і IV століття до нашої ери, що розповідають про існування у грузин трудових, похідних і хороводних пісень. Мандрівні співці-оповідачі — мествіре — були одночасно композиторами-імпрровізаторами, поетами, співаками і виконавцями на волинці [13].

Музичний фольклор Грузії містить ряд діалектів: тушинський, хевсурський, мтіульський, картлійський, кахетинський, рачинський, пшавський, мохевський, лечхумський, сванський, мегрельський, імеретинський, гурійський, аджарський, лазський. Особливістю грузинської народної музики є багатоголосся: дво-, трьох- і чотирьохголосся. Існують одноголосі пісні без супроводу: оровела (пісня плугатаря - гутнурі, молотника - кеврулі, віяльника хліба - саніавебелі, пісня стодоли - калоурі), урмулі (пісні візників), нана (колискова), тірілі, датіреба (плачі - голосіння) [7].

Друга музична композиція — грузинська народна музика «Картулі».

Лад — мінор.

Форма — тричастинна.

Розмір — 2/4.

Темп — швидкий.

Загальна кількість тактів — 88.

Хронометраж — 1:36.

Витоки індійської музики зародилися ще до цивілізацій Хараппи і Мохенджо-Даро (3-є тис. до н. е.). Важливий етап розвитку індійської музики пов'язаний з найдавнішими літературними пам'ятниками — Ведами, представлений речитацією священних текстів Ригведи і більш розвинутими мелодичними взірцями гімнотворчості, зафіксованими в Самаведі (веда мелодій). Поряд з культово-ритуальною ведичною традицією існували розвинені форми народного і світського мистецтва [17].

Третя музична композиція — індійська народна музика.

Лад — мінор

Форма — тричастинна.

Розмір — 4/4.

Темп — швидкий.

Загальна кількість тактів — 48.

Хронометраж — 1:04.

РОЗДІЛ 2
ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ
КОМПОЗИЦІЇ

2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору

1 частина

Назва частини	Кількість тактів	Зміст
Експозиція	1-24 такти	На сцені знаходиться дівчина з батьками.
Зав'язка	25-41 такти	Вихід юнака зі своїми батьками.
Розвиток дії	42-58 такти	У танці хлопець сватається до дівчини. Дівчина відмовляє юнаку у його запрошенні. Але юнак не втрачає надії отримати згоду дівчина.

Кульмінація	59-79 такти	Зважаючи на всі зусилля хлопця дівчина все ж таки погоджується бути його нареченою.
Розв'язка	80-94 такти	Молоді поєднуються у запальному танці разом з батьками.

2 частина

Назва частини	Кількість тактів	Зміст
Експозиція	1-16 такти	На сцені з'являється наречена в образі білого лебедя. Вона уособлює собою чистоту, цнотливість і витонченність.
Зав'язка	17-24 такти	Виходить молодий хлопець. Своїми рухами він показує гордість та силу свого народу.
Розвиток дії	25-32 такти	Своїми рухами хлопець показує гордість та силу свого народу.
Кульмінація	33-56 такти	Пара взаємодіє один з одним у своєму першому шлюбному танці.
Розв'язка	57-88 такти	Їх танець розкриває ніжність жінок та мужність чоловіків.

3 частина

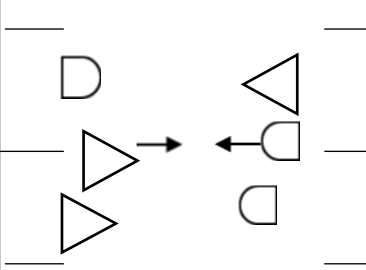
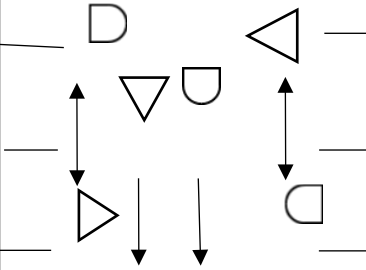
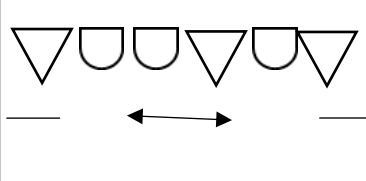
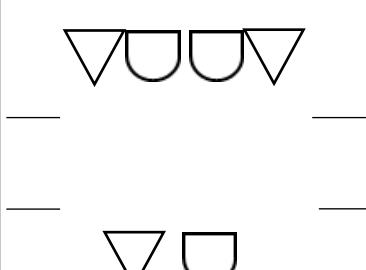
Назва частини	Кількість тактів	Зміст
Експозиція		На сцені одночасно з'являється група дівчат та хлопців.
Зав'язка		Дівчата у танці звертають увагу хлопців на свою красу. Хлопці ж у своєму танці проявляють свою спритність
Розвиток дії		Хлопці та дівчата хизуються один перед одним своїми танцювальними здібностями.
Кульмінація		На центр сцени виводять пару, наречену та нареченого.
Розв'язка		У запальному танці хлопців та дівчат поєднується жіночий та чоловічий початок.

2.2. Графічна таблиці твору

Спина дівчини — — обличчя дівчини
 Спина хлопця — — обличчя хлопця
 Напрямок руху —

1 частина

Архітек тоніка	Малюнок танцю	Кількість тактів	Хореографічний текст

<p>Експозиція</p>		<p>1.24 такт и</p>	<p>Вихід танцівників з обох куліс потрійним ходом. Виконання комбінацією №1. Навпроти один одного виконують комбінацію №2.</p>
<p>Зав'язка</p>		<p>25-41 такти</p>	<p>Пара у центрі виконує комбінацію №3-4. Танцівники позаду у цей момент мулюються парю.</p>
<p>Розвиток дії</p>		<p>42-58 такти</p>	<p>Усі танцівники виконують комбінацію №5. Пара у центрі виконує комбінацію №6.</p>
<p>Кульмінація</p>		<p>59-79 такти</p>	<p>Танцівники орім центральної пари виконують комбінацію №7. Танцівники виконують комбінацію №8.</p>

Розв'язка		80-94 такти	Хлопці виконують комбінацію №9, окрім соліста. Усі танцівники виконують комбінацію №10.

Комбінація №1

1-2 такти — перемінний крок (спільний для жінок і чоловіків).

3 такт — присюд.

4 такт — вихилясник.

5 такт — тинок.

6-7 такти — повтор 4-5 тактів.

8 такт — крок з притупом.

Комбінація №2

1 такт — стрибок з підігнутими ногами (чоловічий).

2 такт — стрибок-присядка (чоловічий); крок «стрибунець» (жіночий);

3-4 такти — перемінний крок (спільний для жінок і чоловіків).

5 такт — боковий хід.

6-7 такти — великий тинок.

8 такт — припадання з великим тинком у повороті.

Комбінація №3

1-2 такти — крок з обертом та винесення ноги (чоловічий).

3-4 такт — малий тинок (спільний для жінок та чоловіків); низький голубець (спільний для дівчат та хлопців).

5-6 такти — доріжка плетенка з переміною.

7-8 такти — вихилясник.

Комбінація №4

1 такт — присядка з підняття ніг уперед.

2 такт — бігунець.

3-4 такти — повзунок.

5 такт — малий тинок.

6-7 такти — покачування головою у маленькому присіданні.

8 такт — маленькі кидки від коліна.

Комбінація №5

1-2 такти — вихилясник (жіночий); вихилясник з стрибком.

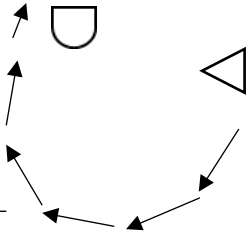
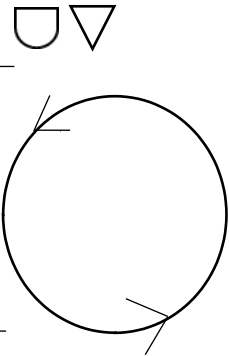
3-4 такти — обертас (жіночий).

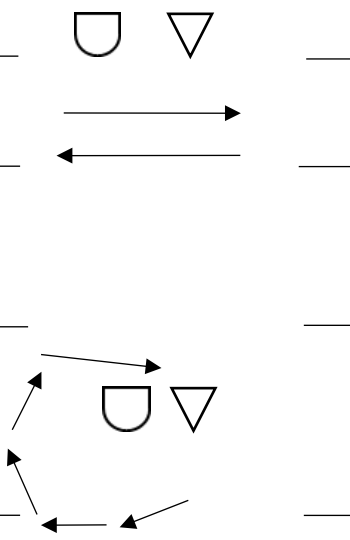
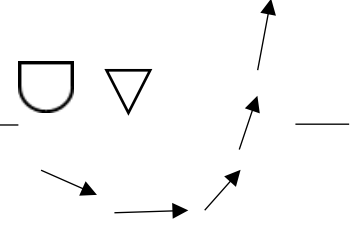
5-6 такти — повзунець.

7-8 такти — низька погарелка (парний оберт).

2 частина

Архітек тоніка	Малюнок танцю	Кількіст ь тактів	Хореографічний текст
Експозиція		1-16 такти	Дівчина виходить з правої куліси легким перемінним кроком. Рухаючись по колу, зупиняючись вверхній лівій кулісі №1.

<p>Зав'язка</p>		<p>17-24 такти</p>	<p>Хлопеці виходить в правої куліси кроком № 2. Дівчина у цей момент виконує ледве помітні переступання на місці, виконуючи плавні рухи руками.</p>
<p>Розвиток дії</p>		<p>25-32 такти</p>	<p>Хлопець з дівчиною йдуть по колу. Хлопець рухом № 3, дівчина трійним кроком.</p>

<p style="text-align: center;">Кульмінація</p>		<p>33-56 такти</p>	<p>Хлопець з дівчиною міняються місцями. Комбінаціями №4. Хлопець виконує комбінацію № 5 по колу, дівчина у цей відходи назад легким перемінним кроком. Після виконання цих комбінацій хлопець обходить навколо дівчини комбінацією № 6.</p>
<p style="text-align: center;">Розв'язка</p>		<p>57-88 такти</p>	<p>Хлопець виконує комбінації № 7, № 8. Дівчина у цей момент хлопає у лодоні. Після виконання цих комбінацій пара йде по колу, хлопець комбінацією № 9, дівчина легким, плавний бігом. Та заходять у ліву кулісу.</p>

Комбінація №1

1-4 такти — основний хід 1.

5-6 такт — переступання з поворотом.

7-8 такт — пордебра.

Комбінація №2

1-4 такти — основний хід 2.

5-6 такти — пордебра.

7-8 такти — потрійний хід навколо себе.

Комбінація №3

1-2 такти — крок з вистукувунням.

3-6 такти — зміна у парі.

7-8 такти — потрійний хід у парі навколо себе.

Комбінація №4

1-4 такти — потрійний крок по колу.

5-6 такти — притупи.

7-8 такти — зміна у парі.

Комбінація №5

1 такт — рипадання.

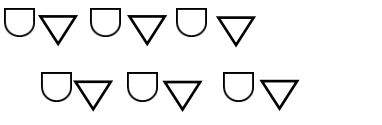
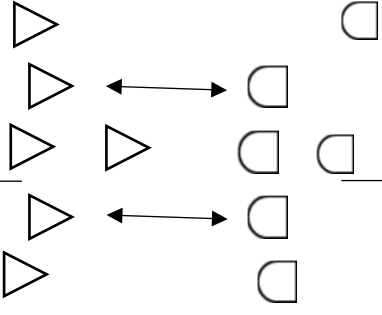
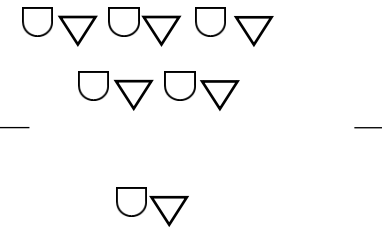
2-3 такт — хід з каблука.

4 такт — перегини тулубу.

5-8 такти — повтор 2-5 тактів

3 частина

Архітек тоніка	Малюнок танцю	Кількість тактів	Хореографічний текст
Експозиція		1-16 такти	<p>Танцівники вибігають на сцену легким бігом по колу. Дівчата виконують комбінацію № 1.</p>
Зав'язка		17-24 такти	<p>Хлопці виконують комбінацію № 2. У характері індійського танцю.</p>

Розвиток дії		25-32 такти	Танцівники виконують комбінацію № 3.
Кульмінація		33-40 тактів	Дівчата разом з хлопцями виконують комбінацію № 4.
Розв'язка		41-48 такти	Виконавці рухаються по колу комбінацією № 5.

Комбінація № 1

1-2 такти — soutenu, руки у положенні «арала».

3 такт — grand plie, руки у положення «самдамся» у II позиції.

4 такт — умовній attitude, руки у II поз «флаг».

5-7 такти — повтор 1-3 тактів.

8 такт — кружляння навколо себе з руками у II позиції, кисть дотягнута на себе.

Комбінація № 2

1-2 такти — покачування у *deme plie*.

3 такт — прижок навколо себе з ногою у *tire-bouchone*, стопа дотягнута на себе.

4 такт — стрибок у *plie* II поз. ніг, удар рука об руку.

5-8 такті — постор 1-4 тактів.

Комбінація № 3

1-2 такти — руки у положення «тріпатака» рухаються зі сторони в сторону. З кожним переводом рук стрибок у *demi plie* по II поз.

3-4 такти — руки рухаються з підготовчого положення у III поз., положення «бхрамара» з проворотом у кисті.

5-8 такти — повтор 1-4 тактів.

Комбінація № 4

1-2 такти — провороти у кисті рук у положенні «хамсасья»

3-4 такти — притупи лівою ногою у повороті. У ліву та праву сторону.

5-8 такти — повтор 1-4 тактів.

Комбінація № 5

1-2 такти — кружляння у парі.

3-4 такти — руки у положенні «хамса пакша», випади у сторони.

5-6 такти — руки у положенні «алападма», кружляння навколо себе.

7-8 такти — повто 1-2 тактів.

2.3. Сценографія

Частина 1

У першій композиції зображено український весільний обряд. Оформлення сцени характеризується дропірковою куліс тканинами з імітацією української вишивки. Вишитий український рушник — це традиційний і невід’ємний атрибут української культури. Вишитий рушник має велике значення в українській культурі. На весіллі рушник несе свій не менш значущий символ. У танцівників які в образі сватів в руках святкові рушники. Сцена освітлюється білими променями прожекторів. На «фоновій стіні» зображена картина української хати (Додаток Б).

Частина 2

У другій частині номеру зображене грузинське весілля. Для підкреслення образу ніжності жінки та мужності чоловіка сцена менш освітлена, а проміні прожектора висвітлюють граційну появу мов білий лебідь наречену та сильного, вольового нареченого. Упродовж спільних танцювальних частин уся сцена освітлюється білим кольором. На проекторі зображене фото грузинської всільної зали у вишуканих прекрасах (Додаток В).

Частина 3

У композиції зображене індійський святковий танок. Куліси прикрашені різнокольоровим намистом з квітів, які притаманні індійському народу. Напочатку танцю світло мерехтить освітлюючи сцену біло-жовтим кольором прожекторів. У сольній частині номеру прожектори світять на танцівників. Освітлюючи їх білим колом, а інша

частина сцени менш яскрава. Упродовж номера прожектори світять різнокольоровим світлом, символізуючи святковий настрій.

Опис костюму

Традиційне вбрання кожного народу є одним з найбільш масових видів його художньої творчості. Народний одяг відрізняється простотою форм, стрункістю силуету, багатством і різноманітністю прикрас, насиченим колоритом. У ньому яскраво проявляється вміння народних майстрів за допомогою простих, логічних засобів органічно поєднувати практичність і красу [16].

Український традиційний чоловічий одяг – це конопляна або льняна сорочка і вовняні штани. Сорочка часто використовувалася як верхній одяг. На сорочці є пазушка, яка вишивалась чорними і червоними нитками. Юнаки заправляють в штани. Штани, або шаровари, закріплюються на тілі поясом. Поверх штанів влягнуті чоботи червоного кольору. Основою жіночого костюма є вишиванка, яка є трохи довшою ніж чоловіча і складається з двох частин. Нижня частина сорочки з більш щільної і грубої тканини. Поверх сорочки одягається плахта. Вишивка на плахті досить стримана і невибаглива. Поверх вишивки вдягається намисто. Взуті у червоні черевики (Додаток Г) [18].

Грузинське національне вбрання відрізняється особливим франтівством. Жіночий одяг представляє собою приталену довгу сукню, де ліф прикрашений тисьмою і камінцями. Прикрашає сукню розшитий оксамитами і вишивкою пояс. Чоловіки вдягають довгу сорочку, нижні і верхні штани. Поверх одягали архалук або чоху, які вигідно підкреслюють статну фігуру і широкі плечі грузина (Додаток Д).

Індійським жіночим одягом є елегантне сарі. Ткали його з натуральних тканин — шовку або бавовни. Сарі прикрашені декоративними візерунками, розшиті срібними і золотими нитками. Намотували сарі навколо талії, потім через плече. Під сарі вдягають однотонну блузу та нижню спідницю. Чоловіки носять довгі тканини,

які називають «дхоті», ці тканини білі. Чоловіки обмотують « дхоті» навколо ніг у вигляді штанів. Поверх штанів вдягнута довга туніка (Додаток Є).

ВИСНОВКИ

В ході виконання кваліфікаційної роботи було проаналізовано методичну та науково-публіцистичну літературу. Ми дослідили український, грузинський та індійський весільний обряд. Ознайомились його типами, особливостями та характером. І дійшли висновку:

1. Весільні обряди завжди вирізнялись своєю урочистістю та святковістю в культурі кожного народу. Весільні традиції надзвичайно насичені, колоритні, багаті на вікові звичаї. Традицій та обрядів настільки багато, що весілля може тривати цілий тиждень.

Український весільний обряд — сватання полягає у пропозиції нареченим руки і серця дівчині при її батьках. Участь у сватанні пиймає наречений або посилаючи сватів до батьків своєї обраниці. До складу сватів входять: батьки нареченого, найближчі родичі, хресні батьки або близькі друзі.

Ще однією з важливих традицій є перший танець молодих, який вважається багатовіковою традицією, що дійшла до наших днів. Грузинський весільний танець молодих — це феєрія почуттів, романтичності, пристрасті і ніжності одночасно, у якому наречена та наречений поєднуються в єдине ціле.

Після урочистої частини настає час святкування. Індійські весілля завжди славилися багатством та розкішшю. За існуючою традицією вони організовуються батьками нареченої. Святковою частиною такого весілля є масові танці в яких кожний рух розповідає про свою історію.

В умовах сучасного сьогодення ми також реконструюємо багато з цих традицій, а іноді і запозичуємо їх у інших народів.

2. Визначили ідейно-тематичну основу твору. Обґрунтували тему, ідею, надзавдання, наскрізну дію, конфлікт, танцювальну форму та танцювальний жанр. Ми визначили, що слід пам'ятати традиції та обряди наших пращурів. Основою лібрето став весільний обряд різних за моральними цінностями, історією та ментальністю країн, а саме України, Грузії та Індії.

3. Визначили композиційно-архітектонічну побудову твору. Беручи одну складову весільного обряду у першій частині композиції зображен весільний обряд — сватаття. Друга части продовжується обрядом першого весільного танцю молодих. Третя частина є святковою — масовим весільним танцем.

4. Створили графічні таблиці для кожної частини хореографічної композиції, розібрали за тактами кожен з частин та розписали комбінації.

Хореографічна композиція поставлена на народну музику українського, грузинського та індійського народів. Ознайомилися з особливостями української, грузинської та індійської музики, і зробили висновок, що народна музика відображає суть окремого народу, нації або раси. Українська, грузинська та індійська музика є різною за темпом, музичним розміром та ладом. Але кожна з композицій передає історію свого народу. Загальна тривалість композиції — 4:20. Загальна кількість тактів — 230.

5. Розписали сценографію композиції, тим самим визначились з оформленням сцени для кожної з частин композиції. Розробили костюми у українському, грузинському та індійському стилі.

Знайомство з обрядами та традиціями цих різних народів, особливостями народної хореографії, надихнуло нас на створення нашої хореографічної композиції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базанова О. А. Танец как образно-пластическое воплощение менталитета восточнославянских народов. URL: <http://fki.lgaki.info/2017/04/19/o-a-базанова-танец-как-образно-пласти/>
2. Борзов А. А. Танцы разных народов СССР. М. : ГИТИС, 1988. 31 с.
3. Борисенко В. Характеристики Українського весілля. Традиції і сучасність. К. : Издательский дом «Стилос», 2010. 136 с.
4. Весілля. Весільні обряди. URL: <http://etnoselo.com.ua/ua/vesillya/vesilni-obriady>
5. Григорович Ю. Н. Балет. Інциклопедия. М. : Советская инциклопедия, 1981. 165 с.
6. Грицик Л. Виховання дітей на традиціях рідного народу. Молодь і ринок №12(83), 2011. С. 1-2.
7. Грузинська музика. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Грузинська_музика].
8. Джавришвили Д. Л. Грузинские народные танцы. Тбилиси: Государственное издательство «Сабчота Сакартвело», 1958. 25 с.
9. Дудникова Г.П. История костюма. Ростов-на-Дону: 2001. 65 с.
10. Загадарчук Г. О. Украинский национальный характер. Киев: Наук. думка, 1997. 114 с.
11. Каминский Н. М. История костюма. М.: Лёгкая индустрия, 1977. 23 с.

12. Крип'якевича І. Історія української культури. К.: Либідь, 1994. 656 с.
13. Левенсон А.А. Народная песня Западной Грузии (Имеретии). Москва: Либідь, 1908. 124 с.
14. Лозко, Г. С. Українське народознавство. Вид. 5-те, зі змін. та доповн. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 512 с.
15. Ляшенка І.Ф. Українська художня культура: навч. Посібник. К.: Либідь, 1996. 43с.
16. Матейко К.І. Український народний одяг. Київ: 1977. 16 с.
17. Музична культура Індії. URL: <https://sites.google.com/site/muzikaindiie/indijska-muzika>].
18. Ніколаева Т. Історія українського костюма. Київ. 1996. 25с.
19. Українська народна музика. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Українська_народна_музика.

ДОДАТКИ

Додаток А

Опис танцювальних рухів

Рух № 1

Біг з підскоком (спільний для жінок і чоловіків). Вихідне положення — VI позиція ніг.

На «раз» крок правою ногою вперед; на «і» ковзнути вперед з невеликим підскоком на правій нозі. Одночасно ліву ногу відірвати від підлоги зігнувши в коліні, ледь відвести назад; на «два» зробити крок вперед лівою ногою: на «і» — виконати те, що й на попереднє «і».

Рух № 2

Бігунець (спільний для жінок і чоловіків).

Вихідне положення — VI позиція ніг.

На «і» зробити широкий стрімкий крок правою ногою вперед присівши на лівій нозі і піднімаючи невисоко вперед праву, вільну в коліні, пролітаючи в довжину. На «раз» опуститись на всю ступню правої ноги (коліно трохи зігнути, носок витягнути вперед у напрямку руху). Ліву ногу відірвати від підлоги; на «і» зробити невеликий крок лівою ногою вперед на низьких півпальцях; на «два» — повторити рух правою ногою; на «і» — зробити стрімкий крок лівою ногою, як на затакт «і». Так само рух виконується з лівої ноги.

Рух № 3

Простий танцювальний крок (спільний для жінок і чоловіків).

Вихідне положення — шоста позиція ніг.

На «раз» — крок вперед правою ногою; на «два» — крок вперед лівою ногою.

Слід ставати юсією стопою, починаючи крок з носка.

Рух № 4

Переінний крок (спільний для жінок і чоловіків).

Вихідне положення — VI позиція ніг.

На «раз» — невеликий крок правою ногою вперед (на півпальці); на «і» приставити ліву ногу до правої (на півпальці); на «два» — невеликий крок правою ногою вперед на всю ступню; на «і» підняти ліву ногу і підвести її до правої, не торкаючись підлоги. Далі крок починають з лівої ноги.

Рух № 5

Голубець (спільний для жінок і чоловіків). Вихідне положення — VI позиція ніг.

На «раз» — робими крок правою ногою вперед злегка присідаючи; носок спрямований вперед. Ліву ногу підняти ліворуч; на «і» підскачівши на правій нозі, легко підбити нею в повітрі ліву, яка відскакує трохи вище в сторону. Удар робиться внутрішньою стороною ступні об ступню, коліна вільні; на «два» опуститися з підскоку на всю ступню правої ноги, злегка присідаючи. Ліва нога залишається піднятою вбік; на «і» — пауза.

Так само рух виконується з другої ноги.

Рух № 6

Малий тинок (спільний для жінок і чоловіків).

Вихідне положення — III позиція ніг, права нога попереду.

На затакт «і» присісти на ліву ногу, піднімаючи невисоко вперед праву; на «раз» перескочити на праву ногу вперед. В момент перескоку права нога трохи відводиться праворуч, описуючи в повітрі невелику дугу.

Ліва нога невисоко піднімається вперед; на «і» ступити лівою ногою на півпальці попереду і навхрест правої ноги; на «два» поставити праву ногу позаду лівої на всю ступню. Ліву ногу підняти невисоко вперед.

Рух № 7

Припадання з потрійним притупом (в основному для жінок).

Вихідне положення — III позиція ніг.

1 такт — на «раз» першого такту зробити крок правою ногою вперед і, ніби падаючи з носка на всю ступню, легенько присісти на неї. Ліву ногу, зігнуту в коліні, в цей час відірвати від підлоги ззаду навхрест правої. Корпус нахилити вперед правим плечем до правої ноги; на «два» ступити лівою ногою, а праву відвести невисоко вперед праворуч, випрямивши корпус.

2 такт — «потрійний притуп», який починають з правої ноги.

Рух № 8

Свердлов (чоловічий).

Вихідне положення — III або VI позиція ніг.

На «раз» — легенький підскік на лівій нозі, трохи зігнутій в коліні. Одночасно підйом правої ноги щільно притиснути під коліно лівої. Коліно правої ноги зігнути і спрямувати ліворуч; на «два» — знову легенький підскік на лівій нозі, коліно трохи зігнути. Праву, залишаючи на попередньому місці, спрямувати праворуч.

Рух № 9

Оберт ас (жіночий). Вихідне положення — III позиція ніг.

На «і» при повороті праворуч зробити легенький стрибок на лівій нозі. Праву закинути назад, коліно зігнути і відвести праворуч; на «раз» повернутися на 180° і поставити праву ногу позаду себе, перенести на неї вагу корпусу; на «і-два» переступити лівою і правою ногами, довершивши повний оберт.

Рух № 10

Низька погаренк (парний оберт). Вихідне положення — VI позиція ніг.

Виконавці стоять обличчям одне до одного. Юнак обома руками тримає дівчину за талію, а дівчина кладе руки юнаку на плечі або на талію.

На «раз» праві ноги поставити так, щоб вони майже торкалися одна одної внутрішніми сторонами ступні; на «і» лівими ногами зробити крок вперед; на «два» переступити правими ногами на місці ліворуч, повернувшись на 180°; на «і» знову зробити крок лівими ногами, завершуючи оберт.

Додаток Б

Зображення на задньому фоні «Українська народна хата» (до першої частини хореографічної композиції)

Додаток В

Зображення на задньому фоні «Грузинські гори» (до другої частини хореографічної композиції)

Додаток Г

Український народний одяг

Додаток Д

Грузинське весільне вбрання

Додаток Є

Індійське весільне вбрання

